

RADIONICE ZA SATOVE RAZREDNIKA, ZA UČENIKE OD PRVOG DO ČETVRTOG RAZREDA

Dolaskom naših učenika u školu počinje razdoblje učenja raznih vještina. Osim gradiva koje je potrebno usvojiti, na satovima razrednika uče se i različite životne vještine koje osnažuju našu djecu na putu odrastanja. Jedna od početnih zadaća već u prvom razredu je učenje socijalnih vještina koje pomažu učenicima da steknu dobar status u vršnjačkoj grupi. Vještine upravljanja emocijama, snalaženje u situacijama koje mogu biti opasne za djecu, razvoj samodiscipline samo su neke od vještina kojima je dobro poučavati djecu. Između ostalih one mogu biti zaštitni čimbenik kod raznih nepovoljnih životnih utjecaja.

U nastavku se za sada nalazi po jedna radionica za svaki razred (1.-4.) koje mogu provoditi stručni suradnici i učitelji. Cilj ovakvog rada je da učenici uvježbavaju razne vještine na interaktivan način.

**Andreja Bartolić, mag.paed.soc.
Osnovna škola Antuna Gustava Matoša**

SADRŽAJ

- 1. razred: Moguće opasnosti od nepoznatih osoba
- 2. razred: Ptice rugalice – uvažavanje tuđeg mišljenja
- 3. razred: Glazbena radionica
- 4. razred: Osjećaji

TEMA: MOGUĆE OPASNOSTI OD NEPOZNATIH OSOBA

SUDIONICI: Učenici 1. razreda

CILJ: Poučavati učenike opreznom ponašanju kad su sami kod kuće ili na ulici

ISHODI UČENJA:

- snalaženje u novim i moguće opasnim situacijama
- priprema na brzo reagiranje
- odabrati ponašanja koja mogu pomoći u mogućim opasnim situacijama

UVODNA AKTIVNOST:

Učenicima reći da završe rečenicu: Kad sam kod kuće sam, ja...

SREDIŠNJA AKTIVNOST:

Učenicima ćemo reći da danas slušamo priču koja se zove Mačak i pijetao. Puštamo priču s YouTube kanala na poveznici u prilogu.

Nakon pročitane priče djeci ćemo postaviti pitanja:

Koji se likovi pojavljuju u priči?

Što je mačak rekao pijetlu kada je odlazio od kuće?

Što se dogodilo kad je došla lisica?

Što je učinio pijetao i je li mu to pomoglo?

Kako je sve završilo?

Zbog čega?

Što je pijetao mogao drugačije učiniti?

Zatim djeci dajemo uputu da kratko u parovima porazgovaraju o tome što bi oni učinili kada bi ostali sami kod kuće, a na vratima bi se odjednom začulo zvono. Što bi se dogodilo da im se izvana javi nepoznata osoba. Što bi učinili da im na ulici priđe nepoznata osoba i pokuša s njima razgovarati?

Svoje prijedloge i rješenja zatim mogu iznositi pred cijelim razredom i obrazložiti ih. Pri tom je dobro da se razgovor vodi u smjeru poučavanja o raznim opasnostima koje mogu prouzročiti nepoznate osobe i poučavati učenike o načinima reagiranja (npr. ne otvarati vrata, poslužiti se telefonom i nazvati susjeda, roditelja ili policiju na broj 192; ukoliko im se na ulici približi nepoznata osoba mogu otići u prvi dućan ili neku drugu javnu zgradu no nikako u osamljen ulaz ili drugdje gdje nema drugih ljudi; mogu nekoga od poznatih prolaznika zamoliti za pomoć, policajca ako se nalazi u blizini ili prijatelja; ukoliko se nikako ne mogu osloboditi takve osobe, možemo ih poučiti da pokušaju pobjeći negdje gdje ima više ljudi ili da viču iz sve snage i na taj način privuku pažnju drugih).

ZAVRŠNA AKTIVNOST:

Što sam danas novo naučio/la a prije nisam znao?

PRILOG:<https://www.youtube.com/watch?v=4srbQvQF4rs>

TEMA: PTICE RUGALICE – UVAŽAVANJE TUĐEG MIŠLJENJA

SUDIONICI: učenici 2. razreda

CILJ: Poučavati učenike kvalitetnijoj komunikaciji, raditi na sprječavanju ruganja

ISHODI UČENJA:

- prepoznati svoje i tuđe osjećaje u situacijama kad se rugaju jedni drugima
- razlikovati uljudno ponašanje od ruganja

UVODNA AKTIVNOST:

Učenicima najaviti da ćemo danas razgovarati o različitim mišljenjima. Za početak možemo odigrati jednu igru riječima. Prvi učenik iskaže neku, bilo koju tvrdnju na zadanu riječ. Npr. auto – najbolji su crveni auti jer je crvena najljepša boja, A JA TO ZNAM NAJBOLJE. Učenike pitamo da dignu ruke tko se s tim slaže a tko ne. Rezultate možemo zapisati na ploči. Prvi učenik zatim zadaje svoju riječ slijedećem, koji mora složiti rečenicu i opet dodati A JA TO ZNAM NAJBOLJE.

SREDIŠNJA AKTIVNOST:

Nakon igre slijedi skupna diskusija kroz slijedeća pitanja:

Postoji li zaista netko tko sve zna najbolje i koja je to osoba? Tko je najpametniji u našem razredu i tko uvijek sve zna? Je li taj učenik baš uvijek u pravu?

Nakon razgovora učenike je potrebno podijeliti u male grupe u kojima će razgovarati o slijedećim temama:

1. Grupa -kako se osjećamo kada nam se netko ruga
2. Grupa – kako se osjećamo kada se mi rugamo drugima
3. Grupa – što mi radimo kada vidimo da se netko ruga drugim učenicima
4. Grupa – kako možemo pomoći kada vidimo da se netko ruga drugima

Nakon rada u malim grupama predstavnici prezentiraju zaključke.

Učenike možemo voditi pitanjima za raspravu: Kako se osjećamo kada iskažemo svoje mišljenje, a drugi nam se u razredu rugaju? Rugamo li se mi drugima? Što nas na to potiče i kako se pri tom osjećamo? Možemo li i sami ponekad pogriješiti, imamo li pravo na pogrešku? Što možemo učiniti kad shvatimo da smo pogriješili? Što, umjesto ruganja, možemo učiniti ako nam se čini da onaj s kim razgovaramo nije u pravu? Mogu li dva različita učenika s dva različita mišljenja mogu istovremeno biti pravu? Kako je to moguće?

ZAVRŠNA AKTIVNOST:

Učenici stanu u krug i prime se za ruke. Zadatak je svakog učenika da onome desno od sebe uputi neku lijepu poruku. Prva može započeti učiteljica.

NAPOMENA: Aktivnost je pogodna za učenje komunikacijskih vještina, a pogotovo ukoliko se u razredu učestalo događa da jedni druge vrijeđaju, rugaju se, ne uvažavajući tuđe mišljenje.

TEMA: GLAZBENA RADIONICA

SUDIONICI: Učenici 3. razreda

CILJ: Razvijati pažnju i koncentraciju, utjecati na razvoj razredne discipline

ISHODI UČENJA:

- povezati vještine koje pomažu boljoj međusobnoj suradnji
- povećati stupanj discipline i preciznosti

UVODNA AKTIVNOST:

Najaviti učenicima da ćemo danas imati glazbenu radionicu. Za početak ćemo im pustiti omiljenu pjesmicu ili koju mogu otpjevati uz kasetu.

SREDIŠNJA AKTIVNOST:

Djeci ćemo reći da će danas oni biti orkestar koji će svirati. Pitat ćemo ih na koji način bismo mogli svirati uz glazbu? (Ukoliko u školi postoje dječji instrumenti može ih se upotrijebiti – zvečke, triangl, bubnjići, činele i dr.; ako u školi ne postoje takvi instrumenti djeca će “svirati” rukama – pljeskanje, udaranje po površini stola, pucketanje prstima, ili toptanje nogama, proizvođenje raznih zvukova ustima i sl.).

Ponovo puštamo pjesmicu i ovoga puta učenici pjevaju i sviraju uz glazbu.

Zatim najavljujemo glazbenu igru: jedan učenik započinje izvoditi određeni ritam uz glazbu na način na koji sam izabere. Na učiteljev signal proziva ime drugog djeteta koje mora taj ritam točno nastaviti na isti ili drugačiji način. Kad su učenici izvježbali izvođenje ritma, učitelj prekida glazbu i igra se nastavlja bez glazbene podloge. Ovog puta prvi učenik počinje izvoditi ritam, zatim prozove slijedećeg koji se uključuje tako da sada oba izvode ritam, ovaj proziva trećeg učenika koji im se priključuje i tako redom dok se ne uključe svi učenici.

Ovo izvođenje ritma učitelj može snimiti i kad je igra gotova, može pustiti snimku učenicima da je poslušaju. Nakon toga s učenicima može porazgovarati o tome kako im se sviđa njihov glazbeni uradak, što čuju i kako bi naslikali to što čuju.

Na kraju učenici mogu flomasterima “naslikati glazbu” koju su čuli. Slike se mogu staviti na pano i po njima ispričati “razrednu priču”.

ZAVRŠNA AKTIVNOST:

Svaki učenik proizvede neki ton ili zvuk, kojim bi danas želio izraziti kako se osjeća.

NAPOMENA:

Radionica je posebno pogodna ako razred pohađaju hiperaktivni učenici ili ako se javljaju teškoće s uspostavljanjem razredne discipline. Ukoliko učiteljica svira neki od glazbenih instrumenata, umjesto snimke može koristiti taj instrument.

TEMA: OSJEĆAJI

SUDIONICI: Učenici 4. razreda

CILJ: Poticati učenike na imenovanje i prepoznavanje svojih emocija

ISHODI UČENJA:

- prepoznati i imenovati svoje osjećaje

UVODNA AKTIVNOST:

Završi rečenicu: Danas se osjećam...

SREDIŠNJA AKTIVNOST:

Učenicima ćemo reći da pripreme olovke i papire tako da ih osjete dok imaju zatvorene oči. Reći im da ćemo slušati glazbu i neka za to vrijeme puste da ih "glazba ponese". Dok slušaju glazbu, mogu zatvoriti oči i koncentrirati se na svoj unutarnji osjećaj. Taj osjećaj neka prenesu na papir zatvorenih očiju.

Kada su gotovi reći im da otvore oči, pogledaju svoje crteže i da razmisle o tome da li im se čini da crtež zaista prikazuje njihove osjećaje ili je različit od doživljenog. Neka razmisle o tome kako bi ga nazvali, odnosno kako bi imenovali te osjećaje.

Učenike zatim podijelimo u parove s uputom da jedan učenik uzme crtež drugoga i da kaže koje osjećaje vidi na papiru i može li odrediti kako se osjećao vlasnik crteža. Nakon toga vlasnik crteža govori svoje viđenje. Zatim se uloge izmijene.

Po završetku aktivnosti u parovima učenike možemo pitati želi li netko sa svima podijeliti svoja iskustva, je li bilo teško prema crtežu odrediti tuđe osjećaje, je li takva interpretacija bila u skladu s iskazom vlasnika crteža.

Na kraju možemo otprilike pobrojati sve osjećaje koji su bili spomenuti (može ih se zapisati na ploču) i porazgovarati o njima, definirati ih (pitati učenike što to za njih znači), pitati učenike da li je i sama glazba pridonijela javljanju baš ovakvih osjećaja, misle li da bi bilo drugačije da su slušali drugu vrstu glazbe, može li vrsta glazbe koju inače slušaju pridonijeti određenom raspoloženju i kada su npr. veseli ili ljuti ili tužni može li glazba promijeniti taj osjećaj u neki drugi, je li netko već imao takva iskustva i sl.

ZAVRŠNA AKTIVNOST:

Izreci jednom riječju kako se upravo sada osjećáš.

Andreja Bartolić, mag.paed.soc.